ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԵՊՀ ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

2(2) 2018

Երևան - 2019

Հրատարակության է երաշխավորել
ԵՊՀ գիտական խորհուրդը

Գլխավոր խմբագիր՝
իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր,
ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Գ. Ս. Ղազինյան

Գլխավոր խմբագրի տեղակալներ՝
իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Ա. Մ. Հայկյանց
իրավ. գիտ. թեկնածու,
դոցենտ Կ. Ա. Գևորգյան
Խմբագրակազմ՝
իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Ա. Հ. Գաբուզյան
իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Ս. Ա. Դիլբանդյան
իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Ա. Գ. Վաղարշյան
իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Վ. Վ. Հովհաննիսյան
իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Վ. Վ. Ստեփանյան
իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Վ. Դ. Ավետիսյան
իրավ. գիտ. թեկնածու,
դոցենտ Վ. Ն. Այվազյան

Հիմնադիր և հրատարակիչ՝
Երևանի պետական
համալսարան

Խմբագրության հասցեն՝ ՀՀ,
0025, Երևան, Ալեք
Մանուկյան 1, ԵՊՀ
իրավագիտության
ֆակուլտետ:
Հեռ.՝ (060) 71-02-43

Էլ. կայք՝ publications.ysu.am
publishing.ysu.am

Խմբագրությունը կարող է
հրապարակել նյութեր՝
համամիտ չլինելով
հեղինակների
տեսակետներին:

e-mail: law@ysu.am
Տպագրական 29 մամուլ:

Տպաքանակը՝ 100
Հանձնված է շարվածքի՝
15.01.2019
Հանձնված է տպագրության՝
02.05.2019

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Արթուր Վաղարշյան
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻ ՀԱՐԱԲԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ..... 7
Ալվարդ Ալեքսանյան
ԳԱՐԵԳԻՆ ՆԺԴԵՀԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՅԱՑՔՆԵՐԸ .. 17
Կարեն Ամիրյան
ՊԵՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ 29
Հայկ Մարտիրոսյան
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ... 41
Վիկտորյա Օհանյան
ՑԱՆԿԱԼԻ ՎԱՐՔԱԳԾԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԸ. ՓԱՓՈՒԿ ՈՒՂՂՈՐԴՄԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ (NUDGE THEORY) ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ..... 49
Վարդան Այվազյան
ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՐԳԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՈՒՄ 65
Անահիտ Մանասյան
ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՃԱԽԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՐԴԻ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՄՏԱԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍՏՈՒՄ 79

Սամվել Մուրադյան
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ 93
Գևորգ Դանիելյան
ԵՐԵԽԱՅԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԸ 111
Կարեն Հակոբյան
ՊԱՏՇԱՃ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՐԺԵՔԸ 129
Հասմիկ Ենգոյան
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՄԱՐՄՆԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎԵՐԱՀՍԿՎՈՂ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԺԱՄԿԵՏԱՆՑ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆԸ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻՆ ՄԱՄՆԱԿՑԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻՑ ԶՐԿԵԼՈՒ ՀԻՄՔ 141
Սայադ Բաղալյան
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱՄՐԱԳՐՈՒՄԸ ԵՎ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ 150
Արսեն Հովհաննիսյան
ՀԱԿԱՄԱՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ 162
Արմենուհի Չիֆլիկյան
ՎԻՐԱՎՈՐԱՆՔԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ 176
Սոնա Թևանյան
ԷԼԵԿՏՐԱԷՆԵՐԳԻԱՆ ՈՐՊԵՍ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՕԲՅԵԿՏ 190
Վահե Հովհաննիսյան
ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՈՂՋԱՄԻՏ ԺԱՄԿԵՏՈՒՄ ԳՈՐԾԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԽԱԽՏՄԱՆ ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱԿԱՐԳ 203

Սերգեյ Մեղրյան
ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ (ԳՈՐԾՈՂ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ ԵՎ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ) 216
Аида Искоян
ПРОБЛЕМЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ И ОХРАНЫ РАСТИТЕЛЬНОГО МИРА СЕНОКОСОВ И ПАСТБИЩ 238
Տիգրան Մարկոսյան
ՀԱՅՑԱՅԻՆ ՎԱՂԵՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ ԴԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔԻ ՀԱՄԱՏԵՔՍՏՈՒՄ 250
Օլիմպիա Գեղամյան
ՈՌՈԳՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍՆԱԿՑԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏՆ ՈՒ ԱՌԿԱ ՈՐՈՇ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀՀ-ՈՒՄ ... 262
Հեղինե Գրիգորյան
ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ ՀՀ-ՈՒՄ. ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐ 276
Տիգրան Խաչիկյան
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԻՐԱՎԱՉԱՓՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ ԳՈՐԾԻ ՓԱՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔՆԵՐԻ Ի ՊԱՇՏՈՆԵ ՊԱՐԶՄԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔԻ ԻՐԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍՏՈՒՄ 292
Աշխեն Ղարսլյան
ՎՃՌԱԲԵԿ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ 302
Աննա Մարգարյան
ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՆՉԱՓԱՀԱՍԻ ՀԱՆՑԱՎՈՐ ԿԱՄ ՇԵՂՎՈՂ ՎԱՐՔԱԳԾԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՈՒՄ 320

Աննա Վարդապետյան
ԲԼԱՆԿԵՏԱՅԻՆ ՆՈՐՄԵՐՈՎ ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՐԱԿՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ..... 335
Ժենյա Ստեփանյան
ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՌԵՑԻԴԻՎԻ ԵՎ ԴԱՏՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇ ՀԱՐՑԵՐ 352
Գոհար Հակոբյան
ԸՆՏԱՆԻՔՈՒՄ ԲՌՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՆԱՆՑ ԴԵՄ ԲՌՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՔՐԵԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՇՈՒՐՋ 370
Սամվել Դիլբանդյան
ՆԱԽԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՄԱՆ ԱՆԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆԸ 386
Սերգեյ Մարաբյան
ՀԵՏԱԽՈՒԶՄԱՆ ՄԵՋ ԳՏՆՎՈՂ ՄԵՂԱԴՐՅԱԼԻՆ ՁԵՐԲԱԿԱԼԵԼԸ՝ ՈՐՊԵՍ ՀԵՌԱԿԱ (ՄԵՂԱԴՐՅԱԼԻ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՄԲ) ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՄԱՆ ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔ ՀՀ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ (ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ, ԳՈՐԾՈՂ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԴԱՏԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱՅԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ)..... 396
Վահե Ենգիբարյան
ՔՆՆՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՐԻՄԻՆԱԼԻՍՏԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ 415
Նելլի Աղաբաբյան
ԱՆՉԱՓԱՀԱՍ ՏՈՒԺՈՂՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԵՎ ՔՐԵԱԴԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ 430
Արման Սարգսյան
ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱՆՈՐՄԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ 454

ՀԱԿԱՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Արսեն Հովհաննիսյան
ԵՊՀ քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի ասիստենտ, իրավ. գիտ. թեկնածու

Գործարարական հարաբերություններում գործարքները, պայմանագրերը և այլ գործարար համաձայնություններն ունեն կարևոր նշանակություն, քանի որ ապահովում են այդ հարաբերությունների բնականոն ընթացքը, նպաստում են նոր գործարար կապերի հաստատմանը, ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) փոխանցմանը:

Սակայն լինում են դեպքեր, երբ այդ համաձայնությունները, նպաստելով այն կնքող կողմերի տնտեսական շահերին, վնասում են այլ տնտեսվարող սուբյեկտներին կամ սպառողների շահերին: Նման համաձայնություններն իրենց բնույթով հակահիրավական են և ենթարկվում են խիստ կարգավորումների, ընդհուպ արգելում:

Տեսական գրականության մեջ և տարբեր երկրների, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ այդ համաձայնություններն անվանվում են «հակամրցակցային համաձայնություններ»:

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի[1] 5-րդ հոդվածի 1-ին մասը հակամրցակցային համաձայնություն է համարում տնտեսվարող սուբյեկտների միջև կնքված այն գործարքները, նրանց համաձայնությունները, ուղղակի կամ անուղղակի համաձայնեցված գործողությունները կամ վարքագիծը, տնտեսվարող սուբյեկտների միավորումների ընդունած որոշումները (այսուհետ՝ համաձայնություններ), որոնք ուղղակի կամ անուղղակի հանգեցնում են կամ կարող են հանգեցնել մրցակցության սահմանափակմանը, կանխմանը կամ արգելմանը:

Փաստորեն, հակամրցակցային համաձայնությունները կարող են դրսևորվել ինչպես գրավոր գործարքների կամ այլ համաձայ-

[1] Այսուհետ՝ Օրենք, տե՛ս ՀՀՊՏ 2000.12.15/30(128):

նությունների, այնպես էլ համաձայնեցված գործողությունների միջոցով:

Նշվածը ենթադրում է, որ «համաձայնություն» եզրույթն Օրենքի իմաստով ունի ավելի լայն բովանդակություն ու ներառում, սակայն չի սահմանափակվում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով[1] նախատեսված «գործարք» եզրույթով, քանի որ բոլոր գործարքները համաձայնություն են, սակայն ոչ բոլոր համաձայնություններն են գործարքներ:

Բայց հակամրցակցային համաձայնության ամենակարևոր հատկանիշը, որով էլ «համաձայնությունը» կարող է որակվել «հակամրցակցային», մրցակցությունը սահմանափակելը, կանխելը կամ արգելելն է կամ նման հնարավորություն ստեղծելը: Առանց այդ հատկանիշի տնտեսվարող սուբյեկտների համաձայնությունները հակամրցակցային համարվել չեն կարող:

Օրենքը հակամրցակցային համաձայնությունները բաժանում է երկու տեսակի՝ հորիզոնական և ուղղահայաց:

Ընդ որում՝ հակամրցակցային համաձայնությունների դասակարգումն իրականացվում է ըստ ապրանքային շուկաների սուբյեկտային կազմի (այդ համաձայնությունները կնքվում են կամ նույն ապրանքային շուկայում կամ տարբեր ապրանքային շուկաներում գործող սուբյեկտների միջև)[2]:

Հորիզոնական հակամրցակցային համաձայնությունները կնքվում են միևնույն ապրանքային շուկայում գործող և մրցակից հանդիսացող տնտեսվարող սուբյեկտների միջև[3]:

Ուղղահայաց համաձայնությունները կնքվում են մրցակից չհանդիսացող և տարբեր, սակայն միմյանց հետ փոխկապակցված շուկաներում գործող սուբյեկտների միջև (օրինակ՝ արտադրության և իրացման մակարդակներում)[4]:

Տնտեսագիտական գրականության մեջ հաճախ է շրջանառվում այն տեսակետը, որ հորիզոնական համաձայնություններն ավելի

---

[1] Տե՛ս ՀՀՊՏ 1998.08.10/17(50):

[2] Տե՛ս **Ершова И.В.,** Предпринимательское право, М., 2006, էջ 238:

[3] Տե՛ս Конкурентное право РФ, под редакцией **Н.И. Клейн, Н.Е. Фонаревой,** М., էջեր 57-58:

[4] Տե՛ս **Баринова Н.А., Козлова М.Ю.,** Антимонопольное законодательство РФ, Волгоград, 2001, էջ 110:

վտանգավոր են, քան ուղղահայացները. դրանք հանգեցնում են սպառողների ընտրության հնարավորության սահմանափակման, գների բարձրացման և այլ անբարենպաստ հետևանքների[1]: Միաժամանակ շեշտվում է, որ ուղղահայաց համաձայնություններն այդպիսի վնաս մրցակցությանը չեն հասցնում: Սակայն դա միանշանակ չէ. պետք է հաշվի առնել այդ համաձայնությունների սուբյեկտային կազմը (եթե համաձայնության մասնակիցներն ունեն շուկայական իշխանություն, ապա նրանք կարող են էական ազդեցություն ունենալ տնտեսական հարաբերությունների վրա)[2]:

Ուղղահայաց համաձայնությունների նկատմամբ ավանդաբար դրսևորվում է «բանական մոտեցման կանոնը»[3], ինչը վկայում է այդ համաձայնությունների պակաս վտանգավորության մասին հորիզոնականների համեմատ[4]:

Հենց այս մոտեցումն էլ դրվել է շատ երկրների օրենսդրությամբ ուղղահայաց համաձայնությունները, որոշակի չափանիշներին համապատասխանելու դեպքում, թույլատրելու ընդհանուր տրամաբանության մեջ:

Այսպես, «Մրցակցության պաշտպանության մասին» Ռուսաստանի Դաշնության դաշնային օրենքի համաձայն թույլատրվում են այն տնտեսվարող սուբյեկտների ուղղահայաց համաձայնությունները, բացառությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների միջև կնքված համաձայնությունների, որոնց բաժինն ուղղահայաց համաձայնության օբյեկտ համարվող ապրանքային շուկայում չի գերազանցում 20 տոկոսը[5]:

---

[1] Տե՛ս նույն տեղում, էջ 102:

[2] Տե՛ս **Тотьев К.Ю.,** Конкурентное право, Учебное пособие, Москва, Инфра-М, 2000, էջ 8:

[3] Տե՛ս **Баринов Н.А., Козлова М.Ю.,** նշված աշխատությունը, էջ 110:

[4] Հակամրցակցային համաձայնությունների դասակարգման մասին առավել մանրամասն տե՛ս Ա. Հովհաննիսյան, «Հակամրցակցային համաձայնությունների իրավական կարգավորման հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ», Հայ գրատպության 500-ամյակին և ԵՊՀ ՈՒԳԸ հիմնադրման 65-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի հոդվածների ժողովածու, Հատոր 3, Եր., ԵՊՀ, 2013, էջեր 51-62:

[5] Տե՛ս Федеральный закон “О защите конкуренции” 26.07.2006, N135-ФЗ, հոդված 12:

Այս մոտեցումն ըստ էության համընկնում է Եվրոպական տնտեսական ընկերակցության հիմնադրման մասին 1957 թվականի մարտի 25-ին Հռոմում կնքված պայմանագրով նախատեսված «de minimis» սկզբունքին[1]:

Այս սկզբունքի էությունն այն է, որ այն համաձայնությունները, որոնց մասնակիցների՝ շուկայում ունեցած մասնաբաժինը փոքր է, չեն կարող էական վնաս պատճառել մրցակցությանը, թույլատրվում են[2]:

Գերմանական օրենսդրությունը թույլատրում է նույնիսկ հորիզոնական համաձայնությունները, եթե դրանք նպաստում են մրցակցության զարգացմանը, շուկայում բնական տնտեսական վիճակի ապահովմանը: Ռումինիայում եթե տնտեսվարող սուբյեկտներն ապացուցում են իրենց համաձայնությունների օգտակարությունը սպառողների և պետության տնտեսության համար, ապա ազատվում են պատասխանատվությունից[3]:

Այս վերջին մոդելը, ըստ էության, ԱՄՆ-ից փոխառնված այսպես կոչված բանականության կանոնն է՝ «the rule of reason»: Սրա հիմնական իմաստն այն է, որ եթե համաձայնության արդյունքում ստացված բարիքներն ավելի շատ են, քան առաջացած վնասները, ապա նման համաձայնությունները կարող են թույլատրվել համապատասխան լիազոր մարմնի որոշմամբ[4]:

Հայաստանի Հանրապետությունում ևս գործում են հակամրցակցային համաձայնության թույլատրման որոշակի չափանիշներ և ընթացակարգեր:

Ընդ որում՝ Օրենքը սահմանում է ինչպես «բացարձակ» թույլատրման մեխանիզմներ, այնպես էլ «հարաբերական»[5]:

---

[1] Տե՛ս https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:xy0023&from=EN:

[2] Տե՛ս **Н.И. Клейн, Н.Е. Фонарева,** նշված աշխատությունը, էջ 409:

[3] Տե՛ս **Баринов Н.А., Козлова М.Ю.,** նշված աշխատությունը,էջ 35:

[4] Տե՛ս Dominick T. Armentano, Antitrust: the Case of Repeal, Washington, D. C., 1999, էջ 82:

[5] Հակամրցակցային համաձայնությունների թույլատրման չափանիշների մասին առավել մանրամասն տե՛ս **Ա. Թավադյան**, «Հակամրցակցային համաձայնությունների թույլատրելիության վերաբերյալ ԵՄ և ԱՄՆ իրավական համակարգերում ձևավորված որոշ չափանիշների կիրառելիության

Այսպես, Օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն, հակամրցակցային չեն համարվում տնտեսվարող սուբյեկտների ուղղահայաց համաձայնությունները, եթե այդ համաձայնության մասնակիցներից յուրաքանչյուրի բաժինը համապատասխան ապրանքային շուկայում չի գերազանցում 20 տոկոսը, ինչպես նաև անձանց խմբում ընդգրկված տնտեսվարող սուբյեկտների միջև կնքված համաձայնությունները՝ որոշակի չափանիշների համապատասխանելու դեպքում:

Հարկ է նշել, որ այս կարգավորումները նախատեսվեցին 2018 թվականի մարտի 23-ին Օրենքում կատարված փոփոխությունների արդյունքում[1]:

Այսպիսով՝ Օրենքը սահմանել է, որ երկու դեպքում սուբյեկտների միջև կնքված համաձայնությունները չեն կարող համարվել հակամրցակցային, ընդ որում՝ դրանք հակամրցակցային չեն համարվում հենց օրենքի ուժով առանց լրացուցիչ իրավական ակտի ընդունման:

Բացի դրանից՝ Օրենքը նախատեսում է նաև «հարաբերական» թույլատրման կանոնը, որի դեպքում որպես հակամրցակցային որակման ենթակա ուղղահայաց համաձայնությունները Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի կողմից կարող են թույլատրվել, եթե բավարարում են հետևյալ պահանջները՝

- դրանցով տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ չեն սահմանվում այնպիսի սահմանափակումներ, որոնք անհրաժեշտ չեն այդ համաձայնությունների նպատակներն իրականացնելու համար և չեն ստեղծում համապատասխան ապրանքային շուկայում մրցակցության սահմանափակման, կանխման և (կամ) արգելման հնարավորություն,

---

նպատակահարմարությունը ՀՀ-ում», «Պետություն և իրավունք», թիվ 1(63), 2014 թ., էջեր 124-132:

[1] Մինչև փոփոխությունների իրականացումն Օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ մասն ուներ ավելի ընդգրկուն բովանդակություն, և, ըստ էության, հակամրցակցային համաձայնություն կարող էին չհամարվել անգամ հորիզոնական համաձայնություններ:

- եթե տնտեսվարող սուբյեկտներն ապացուցում են, որ նման համաձայնությունները նպաստում են կամ կարող են նպաստել՝

1) ապրանքների արտադրության (իրացման) կատարելագործմանը կամ տեխնիկական (տնտեսական) առաջընթացը խթանելուն կամ համաշխարհային ապրանքային շուկայում անդամ պետություններում արտադրված ապրանքների մրցունակության բարձրացմանը,

2) համապատասխան անձանց կողմից նման գործողությունների իրականացման արդյունքով ձեռք բերվող առավելությունների (օգուտների) համապատասխան մասի ստացմանը սպառողների կողմից[1]:

Փաստորեն Օրենքը նախատեսել է հակամրցակցային համարվող համաձայնությունը թույլատրելու հնարավորություն: Ընդ որում՝ պետք է նշել, որ այս կարգավորումները նախատեսվել են 2018 թվականի մարտի 23-ի փոփոխությունների արդյունքում և նպատակ են հետապնդել իրացնելու Եվրասիական տնտեսական միության մասին պայմանագրով[2] նախատեսված համապատասխան իրավակարգավորումները:

Մասնավորապես հիշյալ պայմանագրի 76-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ արգելվում են տնտեսվարող սուբյեկտների (շուկայի սուբյեկտների) միջև «ուղղահայաց» համաձայնությունների կնքումը՝ բացառությամբ նույն պայմանագրի 19-րդ հավելվածով սահմանված թույլատրելիության չափանիշներին համապատասխան թույլատրելի համարվող «ուղղահայաց» համաձայնությունների:

Պայմանագրի 19-րդ հավելվածով նախատեսված բացառությունները հանգում են հետևյալին «ուղղահայաց» համաձայնությունները թույլատրվում են, եթե՝

1) նման համաձայնություններն առևտրային կոնցեսիայի պայմանագրեր [համալիր ձեռնարկատիրական գործունեության թույլտվության (ֆրանչայզինգի) պայմանագրեր] են,

---

[1] Այս դրույթները Եվրասիական տնտեսական միության մասին պայմանագրի 19-րդ հավելվածի 5-րդ կետի ուղղակի փոխառություն են:

[2] Այսուհետ նաև՝ Պայմանագիր: Տե՛ս ՀՀՊՏ 2015.01.21/3(1092):

2) նման համաձայնության մասնակից յուրաքանչյուր տնտեսվարող սուբյեկտի (շուկայում գործող սուբյեկտի) բաժնեմասն «ուղղահայաց» համաձայնության առարկա հանդիսացող ապրանքային շուկայում չի գերազանցում 20 տոկոսը[1]:

Պետք է նշել, որ Օրենքի 5.1-ին հոդվածը, որը նախատեսում է հակամրցակցային համաձայնությունները թույլատրելու ընթացակարգը և հիմքերը, հակասում է Օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասին և հակամրցակցային համաձայնությունների բուն էությանը:

Մասնավորապես, հիշյալ հոդվածում ուղղահայաց համաձայնությունները թույլատրելու պայմաններից մեկը համապատասխան ապրանքային շուկայում մրցակցության սահմանափակման, կանխման և (կամ) արգելման հնարավորություն չստեղծելն է:

Ինչպես արդեն նշվել է, համաձայնությունը հակամրցակցային որակելու ամենակարևոր հատկանիշը մրցակցության վրա բացասաբար ազդելու հնարավորությունն է, և եթե այդ հատկանիշը բացակայում է, ուրեմն համաձայնությունն էլ հակամրցակցային համարվել չի կարող:

Այսինքն՝ եթե ուղղահայաց համաձայնությունը մրցակցության սահմանափակման հնարավորություն չի ստեղծում, այն ոչ թե թույլատրվող հակամրցակցային համաձայնություն է, այլ հակամրցակցային չհամարվող համաձայնություն:

Բացի դրանից՝ պետք է նշել, որ Օրենքը շեղվել է Պայմանագրի բուն բովանդակությունից, քանի որ պՊայմանագրի 19-րդ հավելվածի համաձայն՝ թույլատրելի համաձայնություններ են համարվում այն համաձայնությունները, որոնք չեն հանգեցնում մրցակցության վերացման, այլ ոչ թե մրցակցության սահմանափակման: Այսինքն՝ թույլատրելիության չափանիշը մրցակցությունն ընդհանրապես չբացառելու հնարավորությունն է, այլ ոչ թե այն սահմանափակելը[2]: Այլ խոսքով՝ համաձայնությունը, եթե անգամ այն կսահմանափակի

---

[1] Ստացվում է, որ Եվրասիական տնտեսական միության մասին պայմանագրով նախատեսված հակամրցակցային համարվող, սակայն թույլատրելի համաձայնությունն Օրենքով նախատեսվել է հակամրցակցային չհամարվող համաձայնությունների շարքում:

[2] Պայմանագրում հստակ տարանջատված են «մրցակցության սահմանափակում» և «մրցակցության վերացում» տերմիններն ու նույն իմաստով չեն օգտագործվում:

մրցակցությունը, թույլատրելի է, իսկ եթե կվերացնի ցանկացած մրցակցություն, ապա արգելվում է[1]:

Երկրորդ և առավել կարևոր խնդիրը, որը կապված է հակամրցակցային համաձայնությունները թույլատրելու հետ, դրա իրական իրավական հնարավորության առկայությունն է:

Օրենքի 5-րդ հոդվածի 6-րդ մասը սահմանում է, որ հակամրցակցային համաձայնությունների կնքումն արգելվում է, իսկ 5.1-ին հոդվածով նախատեսում է որպես հակամրցակցային համաձայնություն որակման ենթակա ուղղահայաց հակամրցակցային համաձայնությունները Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ թույլատրելու հնարավորություն:

Մինչև 2018 թվականի մարտի 23-ի փոփոխություններով խմբագրությամբ Օրենքը չէր նախատեսում հակամրցակցային համաձայնությունների թույլատրման մեխանիզմներ, այլ Օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ մասը, ինչպես հիմա, սակայն այլ խմբագրությամբ, սահմանում էր համաձայնությունը հակամրցակցային չհամարելու չափանիշները, ինչը չէր հակասում հակամրցակցային համաձայնություններ կնքելու արգելքին, իսկ հակամրցակցային համարվող համաձայնությունները թույլատրելու հիմքեր նախատեսված չէին:

Այնուամենայնիվ, եթե անգամ Օրենքի 5-րդ հոդվածի 6-րդ մասի և 5.1-ին հոդվածի միջև առկա հակասությունը հնարավոր է հաղթահարել Օրենքի մեկնաբանման և «ընդհանուր կանոնից բացառություն սահմանելու» մեթոդը կիրառելով, ապա նույնը չի կարելի անել այն դեպքում, եթե հակամրցակցային համաձայնություն կնքելու արգելքը սահմանված է անմիջականորեն Սահմանադրությամբ:

2005 թվականի փոփոխություններով Սահմանադրության[2] 33.1-ին հոդվածը սահմանում էր, որ շուկայում մենաշնորհը կամ գերիշխող դիրքի չարաշահումը և անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում են: Սահմանադրությունը չէր նախատեսում հակա-

---

[1] Մրցակցությունը կարող է վերացվել, օրինակ, այն դեպքում, երբ հակամրցակցային համաձայնության արդյունքում համաձայնությանը չմասնակցած շուկայում գործող մյուս բոլոր տնտեսվարող սուբյեկտները դուրս կմղվեն տվյալ շուկայից:

[2] Տե՛ս ՀՀՊՏ 2005.12.05/ հատուկ թողարկում, հոդ. 1426:

մրցակցային համաձայնությունների արգելման վերաբերյալ դրույթ՝ դա թողնելով Օրենքի կարգավորմանը:

Իրավիճակը, սակայն, փոխվեց 2015 թվականի փոփոխություններով Սահմանադրության[1] ընդունմամբ:

Մասնավորապես, Սահմանադրության 59-րդ հոդվածը սահմանում է, որ շուկայում մենաշնորհը կամ գերիշխող դիրքի չարաշահումը, անբարեխիղճ մրցակցությունը և հակամրցակցային համաձայնություններն արգելվում են:

Այսինքն՝ հակամրցակցային համաձայնություններ կնքելու արգելքն այլևս ամրագրված է Սահմանադրությամբ, ընդ որում՝ առանց Օրենքով բացառություններ սահմանելու հնարավորության:

Նշվածը վկայում է այն մասին, որ հակամրցակցային որակված կամ որակման ենթակա համաձայնությունները Սահմանադրության 5-րդ և 59-րդ հոդվածների ուժով արգելվում են և որևէ չափանիշի առկայության դեպքում չեն կարող թույլատրվել:

Եթե զուգահեռներ անցկացնեն ԵԱՏՄ անդամ այլ երկրների հետ, ապա, օրինակ, Ռուսաստանի Դաշնության Սահմանադրությունը հակամրցակցային համաձայնությունների կնքման վերաբերյալ ուղղակի արգելք չի նախատեսում[2], ինչի արդյունքում «Մրցակցության պաշտպանության մասին» ՌԴ օրենքով համաձայնությունների թույլատրման Պայմանագրով նախատեսված դրույթների տեղայնացումը խնդիրներ չի հարուցում:

Բելառուսի Սահմանադրության մեջ ընդհանրապես մրցակցության մասին դրույթներ չկան[3], նմանապես Ղազախստանի Սահմանադրության 26-րդ հոդվածն արգելում է միայն անբարեխիղճ մրցակցությունը[4]:

---

[1] Տե՛ս ՀՀՊՏ 2015.12.21/ հատուկ թողարկում, հոդ. 1118:

[2] ՌԴ Սահմանադրության 34-րդ հոդվածի 2-րդ մասը սահմանում է, որ արգելվում է տնտեսական գործունեությունը, որն ուղղված է մոնոպոլիզացմանը և անբարեխիղճ մրցակցությանը: Տե՛ս http://www.constitution.ru/10003000/10003000-4.htm

[3] Տե՛ս http://pravo.by/pravovaya-informatsiya/normativnye-dokumenty/konstitutsiya-respubliki-belarus/:

[4] Տե՛ս http://www.constitution.kz/razdel2/:

Ստացվում է, որ Պայմանագրով նախատեսված համաձայնությունների թույլատրման կանոնների նման ձևով տեղայնացումը պարունակում է Սահմանադրությամբ ամրագրված իմպերատիվ արգելքին հակասելու հատկանիշներ, ինչի արդյունքում կարող են առաջանալ գործնական բազմաթիվ խնդիրներ, այդ թվում՝ ի վնաս տնտեսվարող սուբյեկտների:

Պայմանագրի համապատասխան դրույթների մանրամասն ուսումնասիրությունը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ ուղղահայաց և այլ համաձայնությունները թույլատրելու կոնկրետ եղանակը թողնվել է ներպետական իրավունքի կարգավորմանը:

Այսպես՝ Պայմանագրի 76-րդ հոդվածի 5-րդ մասը սահմանում է, որ տնտեսվարող սուբյեկտների միջև արգելվում են այլ համաձայնությունները՝ բացառությամբ Պայմանագրի 19-րդ հավելվածով սահմանված թույլատրելիության չափանիշներին համապատասխան թույլատրելի համարվող «ուղղահայաց» համաձայնությունների, եթե սահմանված է, որ այդպիսի համաձայնությունները հանգեցնում կամ կարող են հանգեցնել մրցակցության սահմանափակմանը:

«Համաձայնություն» և «ուղղահայաց համաձայնություն» տերմինները բացահայտված են Պայմանագրի 19-րդ հավելվածում:

Մասնավորապես, «համաձայնություն»-ը գրավոր պայմանավորվածությունն է՝ ամրագրված փաստաթղթով կամ մի քանի փաստաթղթերով, ինչպես նաև բանավոր պայմանավորվածություն, իսկ «ուղղահայաց համաձայնություն»-ը համաձայնություն է տնտեսվարող սուբյեկտների միջև, որոնցից մեկը ձեռք է բերում ապրանքը կամ դրա հավանական ձեռքբերողն է, իսկ մյուսը մատակարարում է ապրանքը կամ դրա հավանական վաճառողն է:

Փաստորեն, ստացվում է, որ Պայմանագրի իմաստով «ուղղահայաց համաձայնություն» և «համաձայնություն» տերմինները չեն օգտագործում դրանց հակամրցակցային բովանդակությամբ, ընդհակառակը՝ դրանք ձեռք են բերում նշված բովանդակությունը միայն սահմանված պայմանների առկայության դեպքում:

Պայմանագրի 19-րդ հավելվածի 5-րդ կետը սահմանում է, որ մրցակցության սահմանափակման հանգեցնող ուղղահայաց և այլ համաձայնությունները կարող են թույլատրելի ճանաչվել, եթե դրանցով տնտեսվարող սուբյեկտի (շուկայում գործող սուբյեկտի)

նկատմամբ չեն սահմանվում այնպիսի սահմանափակումներ, որոնք անհրաժեշտ չեն այդ համաձայնությունների նպատակներն իրականացնելու համար և չեն ստեղծում համապատասխան ապրանքային շուկայում մրցակցության վերացման հնարավորություն, և եթե տնտեսվարող սուբյեկտները (շուկայում գործող սուբյեկտները) ապացուցում են, որ նման համաձայնությունները նպաստում են կամ կարող են նպաստել՝

1) ապրանքների արտադրության (իրացման) կատարելագործմանը կամ տեխնիկական (տնտեսական) առաջընթացը խթանելուն կամ համաշխարհային ապրանքային շուկայում անդամ պետություններում արտադրված ապրանքների մրցունակության բարձրացմանը,

2) համապատասխան անձանց կողմից նման գործողությունների իրականացման արդյունքում ձեռք բերվող առավելությունների (օգուտների) համապատասխան մասի ստացման սպառողների կողմից։

Նշված դրույթի վերլուծությունը թույլ է տալիս եզրակացնել, որ համաձայնությունները թույլատրելի համարելու կարգը և եղանակները թողնվել են ներպետական իրավունքի կարգավորմանը:

Գտնում ենք, որ Պայմանագրով նախատեսված «թույլատրվում է» եզրույթը պետք է լայն մեկնաբանել՝ դրա մեջ ներառելով թույլատրման այնպիսի եղանակ, ինչպիսին այդ համաձայնություններն ընդհանրապես հակամրցակցային չհամարելն է:

Նման մոտեցումը որդեգրվել է նաև օրենսդրի կողմից, քանի որ նույն 19-րդ հավելվածի 6-րդ կետով սահմանված թույլատրելի համարվող ուղղահայաց համաձայնություններն Օրենքով նախատեսվել են հակամրցակցային չհամարվող համաձայնությունների շարքում:

Բացի դրանից՝ այդ մասին է վկայում ինքնին այն հանգամանքը, որ համաձայնությունները թույլատրելու Պայմանագրով նախատեսված չափանիշներից է մրցակցության վերացման հնարավորության բացակայությունը:

Ամփոփելով կատարված ուսումնասիրությունը՝ կարող ենք կատարել հետևյալ եզրահանգումները՝

- «համաձայնությունները» հակամրցակցային որակելու համար անհրաժեշտ է, որպեսզի այդ համաձայնությունները սահմա-

նափակեն, կանխեն կամ արգելեն մրցակցությունը կամ ստեղծեն նման հնարավորություն,

- հակամրցակցային համաձայնություններ կնքելու սահմանադրական բացարձակ արգելքի պայմաններում Օրենքով չի կարող նախատեսվել հակամրցակցային որակվող համաձայնությունները Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի կողմից թույլատրելու հնարավորություն,
- Եվրասիական տնտեսական միության պայմանագրով նախատեսված «համաձայնություն» և «ուղղահայաց համաձայնություն» եզրույթներն ի սկզբանե չունեն հակամրցակցային բովանդակություն,
- նշված համաձայնությունների՝ Եվրասիական տնտեսական միության պայմանագրով սահմանված թույլատրելիությունը ներառում է նաև ներպետական իրավունքով այդ համաձայնությունները հակամրցակցային չհամարելու հնարավորությունը[1]:

Նշված եզրահանգումների արդյունքում, հաշվի առնելով հակամրցակցային համաձայնություններ կնքելու սահմանադրական արգելքը, ինչպես նաև Եվրասիական տնտեսական միության պայմանագրով սահմանված կարգավորումների վերաբերյալ կատարված մեկնաբանությունները, առաջարկում ենք Օրենքի 5.1-ին հոդվածով սահմանված հակամրցակցային որակվող համաձայնությունները նախատեսել հակամրցակցային չհամարվող համաձայնությունների շարքում[2]:

---

[1] Օրենքի՝ մինչև 2018 թվականի փոփոխություններով 5-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված հակամրցակցային չհամարվող համաձայնություններն իրենց բովանդակությամբ համընկնում են Պայմանագրով և Օրենքով սահմանված թույլատրելի համարվող հակամրցակցային համաձայնություններին, սակայն ունեին ավելի լայն բովանդակություն: Այսպես՝ հիշյալ խմբագրությամբ համամրցակցային չէին համարվում տնտեսվարող սուբյեկտների այն համաձայնությունները, որոնք ուղղված են նրանց մրցունակության ապահովմանը կամ բարձրացմանը, տեխնիկական կամ տնտեսական առաջընթացին, արտադրության խթանմանը, ապրանքների կատարելագործմանը, ապրանքների արտահանման խթանմանը, նպաստում են սպառողների շահերին:

[2] Սույն աշխատանքի շրջանակում չենք անդրադառնում համաձայնությունները թույլատրելի համարելու հիմքերի իրավաչափությանը, քանի որ սույն

ПРОБЛЕМА ЗАПРЕТА АНТИКОНКУРЕНТНЫХ СОГЛАШЕНИЙ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ

Арсен Оганнисян
Ассистент кафедры гражданского права ЕГУ,
кандидат юридических наук

Данная статья посвящена проблемам запрета антиконкурентных соглашений по Законодательству РА. В работе были проанализированы как вопросы запрета антиконкурентных соглашений, так и механизмы разрешения, порядка и оснований рассмотрения подобных соглашений в качестве не антиконкурентных, а также разумность регулирования рассмотрения соглашений классифицированных в качестве антиконкурентных и их соответствие положениям Конституции РА и Договора о Евразийском экономическом союзе.

По результатам проведенного исследования нами предложены способы разрешения соглашений, квалифицированных в качестве антиконкурентных и приведенных в соответствие с определенными критериями, отнесения к группе соглашений, не являющихся антиконкурентными, поскольку Конституция РА запрещает заключение антиконкурентных соглашений, без возможности определения исключений законом.

PROBLEM OF PROHIBITION OF ANTI-COMPE\TITIVE AGREEMENTS IN THE REPUBLIC OF ARMENIA

Arsen Hovhannisyan
Assistant of Chair of Civil Law of YSU
Candidate of Legal Sciences

This article is devoted to the problems of prohibiting anti-competitive agreements on RA legislation. The article discusses the issues

---

աշխատանքի հիմնական նպատակը հակամրցակցային համաձայնությունների արգելման իրավական խնդիրների քննարկումն է, բացի դրանից՝ դրանք առանձին ուսումնասիրության առարկա են:

of prohibition of anticompetitive agreements, as well as the mechanisms for permission of such agreements. Also, it discusses the order and grounds for considering such agreements as not anticompetitive, as well as the rationality of rules, which allow the agreements classified as anticompetitive and their compliance with the provisions of the RA Constitution and the Treaty on the Eurasian Economic Union.

Based on the results of the study, the article suggested that the authorized agreements qualified as anti-competitive, should be referred to a group of agreements that are not anti-competitive, since the RA Constitution prohibits the conclusion of anticompetitive agreements, without the possibility of determining exceptions by law.

Բանալի բառեր - *համաձայնություն, հակամրցակցային համաձայնություն, ուղղահայաց համաձայնություն, արգելք, Սահմանադրություն:*

Ключевые слова: *соглашение, антиконкурентное соглашение, вертикальное соглашение, запрет, Конституция.*

Key words: *agreements, anti-competitive agreements, vertical agreements, prohibition, Constitution.*